

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

01601, МСП, м. Київ, вул. Червоноармійська, 8, тел./факс 235-31-92
www.scwm.gov.ua, e-mail: scwm@scwm.gov.ua

**Раді міністрів
Автономної Республіки Крим,
обласним державним адміністраціям
(за списком)**

Згідно із Положенням Держводагентство відповідно до покладених на нього завдань узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції. Враховуючи зазначене, у порядку інформування Агентство повідомляє.

З 01.07.2013 набрав чинності Закон України «Про аквакультуру», прикінцеві положення якого, зокрема стаття 51 Водного кодексу України, викладено у новій редакції.

Зазначений закон та зміни до статті 51 Водного кодексу України змінюють існуючий підхід до процедури надання водних об'єктів в користування на умовах оренди.

1. Відповідно до прийнятих змін, чинне законодавство розрізняє різні процедури та принципи надання водних об'єктів:

1.1. Водосховища (крім водосховищ комплексного призначення), ставки, озера та замкнені природні водойми надаються в користування на умовах оренди відповідно та у порядку, передбаченому статтею 51 Водного кодексу України, для рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, лікувальних, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт.

Відповідно до статті 1 Водного кодексу України водосховище комплексного призначення – водосховище, яке відповідно до паспорта використовується для двох і більше цілей (крім рекреаційних).

Водні об'єкти надаються у користування на земельних торгах (статті 135 – 139 Земельного кодексу України) у комплексі із земельною ділянкою, органами, що здійснюють розпорядження земельними ділянками під водою (водним простором) згідно з повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України (при цьому віднесення водного об'єкта до загальнодержавного або місцевого не має значення), відповідно до договору

М2 №3427/9/11-13 від 09.07.2013

17-41:01

оренди, погодженого з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства.

Типовий договір оренди водних об'єктів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.05.2013 № 420.

У договорі оренди водного об'єкта визначаються зобов'язання щодо здійснення заходів з охорони та поліпшення екологічного стану водного об'єкта, експлуатації водосховищ та ставків відповідно до встановлених для них центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства, режимів роботи, а також необхідність оформлення права користування гідротехнічними спорудами.

Одночасно інформуємо, що типовим договором оренди передбачено відповідальність орендаря за шкоду, що може бути нанесена третім особам, внаслідок неналежного виконання умов договору.

Надання водних об'єктів у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта водного об'єкта. Порядок розроблення паспорта водного об'єкта затверджено наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 18.03.2013 № 99 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.05.2013 за № 775/23307.

Методику визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти затверджено наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 28.05.2013 № 236 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.06.2013 за № 986/23518.

Крім того, звертаємо увагу, що відповідно до статті 51 Водного кодексу України водні об'єкти надаються в користування на умовах оренди без обмеження права загального водокористування, крім випадків, визначених законом (*стаття 47 Водного кодексу України*).

Орендарі водного об'єкта зобов'язані передбачити місця для безоплатного забезпечення права громадян на загальне водокористування (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство тощо).

При визначенні таких місць перевага надається традиційно розташованим місцям масового відпочинку.

Заборона загального водокористування водними об'єктами, наданими в користування на умовах оренди, та їх нецільове використання є підставою для розірвання договору оренди.

1.2. Частина рибогосподарських водних об'єктів, рибогосподарські технологічні водойми, акваторії (водний простір) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України, надаються в користування на умовах оренди відповідно до статті 14 Закону України «Про аквакультуру» для цілей аквакультури.

Рибогосподарською технологічною водоймою є штучно створена водойма спеціального технологічного призначення, що визначається технічним проектом та/або паспортом, яка наповнюється штучно за допомогою гідротехнічних споруд і пристроїв та призначена для створення умов існування і розвитку об'єктів аквакультури.

Надання рибогосподарської технологічної водойми в користування на умовах оренди для цілей аквакультури здійснюється органом, який здійснює розпорядження земельною ділянкою під водою (водним простором) відповідно до Земельного кодексу України, за договором оренди за наявності паспорта рибогосподарської технологічної водойми та/або технічного проекту рибогосподарської технологічної водойми.

Типовий договір оренди затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.05.2013 № 420.

Порядок розроблення та форма паспорта затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері рибного господарства (*Мінагрополітики*).

Методика визначення розміру плати за використання на умовах оренди частини рибогосподарського водного об'єкта, рибогосподарської технологічної водойми затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства (*Мінагрополітики*).

2. Звертаємо увагу, що відповідно до статті 122 Земельного кодексу України повноваження щодо надання водних об'єктів у користування на умовах оренди у межах населених пунктів належать сільським, селищним та міським радам, а за межами населених пунктів – Раді міністрів Автономної Республіки Крим та обласним державним адміністраціям.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до статті 59 Земельного кодексу України та статті 51 Водного кодексу України водні об'єкти (дно та водний простір) надаються лише для рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, лікувальних, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей та проведення науково-дослідних робіт, а відповідно до частини 3 статті 122 Земельного кодексу України районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності у власність або у користування за межами населених пунктів для обмеженого переліку потреб (*ведення водного господарства; будівництва об'єктів, пов'язаних з обслуговуванням жителів територіальної громади району (шкіл, закладів культури, лікарень, підприємств торгівлі тощо); індивідуального дачного будівництва*), у зв'язку із цим, районні державні адміністрації не мають повноважень щодо передачі в оренду водних об'єктів.

3. Відповідно до статті 51 Водного кодексу України у договорі оренди водного об'єкта визначаються зобов'язання щодо здійснення заходів з охорони та поліпшення екологічного стану водного об'єкта, експлуатації водосховищ та ставків відповідно до встановлених для них центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства, режимів роботи, а також необхідність оформлення права користування гідротехнічними спорудами.

Крім того, статтею 14 Закону України «Про аквакультуру» встановлено, що при передачі юридичній чи фізичній особі в оренду рибогосподарської

технологічної водойми такій особі одночасно можуть передаватися в користування гідротехнічні споруди.

У зв'язку з цим, звертаємо увагу на необхідність встановлення, у пункті 33 типового договору водного об'єкта, **окрім іншого**, зобов'язання щодо оформлення в оренду гідротехнічних споруд, зазначених у пунктах та 3 та 4 цього договору *(за наявності згоди їх власника)*.

А також відповідно до статті 25 Водного кодексу України, частини другої статті 5 та частини першої статті 8 Закону України «Про аквакультуру» вважаємо за необхідне у пункті 33 типового договору водного об'єкта встановлювати обов'язок орендарю:

подавати організаціям, що належать до сфери управління Держводагентства у визначені строки та за формами, затвердженими в установленому порядку, звіти про водокористування *(звіт 2-ТП (водгосп))*;

подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства *(Держрибагентство)*, звітну інформацію щодо обсягів виробництва продукції аквакультури у визначені строки за формами, затвердженими в установленому порядку *(для водних об'єктів наданих для рибогосподарських потреб та рибогосподарських технологічних водойм)*;

подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства *(Держрибагентство)*, інформацію стосовно намірів розведення та/або вирощування чужорідних та немісцевих видів гідробіонтів та відповідне науково-біологічне обґрунтування;

дотримуватись норм зон аквакультури (рибництва) та зональної рибопродуктивності по регіонах України встановлених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.01.2013 № 45 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 11.02.2013 за № 240/22772 *(для водних об'єктів наданих для рибогосподарських потреб та рибогосподарських технологічних водойм)*.

Одночасно повідомляємо, що лист Держводагентства не встановлює норм права і має тільки інформаційний характер.

Заступник Голови Агентства

О.Чунарьов